

Városépítési Kft.

VÁTI VÁROSÉPÍTÉSI TANÁCSADÓ ÉS TERVEZŐ IRODA KFT.

KALOCSA VÁROS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

NAGYBOLDOGASSZONY-FŐSZÉKESEGYHÁZ

2017. NOVEMBER HÓNAP

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
VEZETŐI ÖSSZFOGLALÓ	3
BEVEZETŐ	5
1. JÖVŐKÉP	7
1.1. A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan	8
1.1.1. Társadalmi jövőkép	8
1.1.2. Gazdasági jövőkép	10
1.1.3. Táji jövőkép	11
1.1.4. Természeti jövőkép	11
1.1.5. Épített környezeti jövőkép	12
1.2. Város esetében a város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan	13
1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése	15
2. CÉLOK	16
2.1. Az alapvető cél meghatározása	18
2.2. A horizontális fejlesztési célok meghatározása	18
2.3. A település stratégiai (átfogó) fejlesztését szolgáló célok meghatározása	19
2.4. Részcélok és beavatkozások területi egységeinek meghatározása	20
2.4.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	24
2.4.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre	24
3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ	28
3.1. A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása	29
3.2. A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra	30
3.2.1. Műszaki infrastruktúra térbeli rendjének módosítási javaslata	30
3.2.2. Javasolt településszerkezeti változtatások	30
3.3. Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére	31
4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE	32
4.1. A koncepció megvalósítását szolgáló eszköz- és intézményrendszer	33
4.2. Javaslat a koncepció és a változások nyomon követésére, a felülvizsgálat rendjére	33

VEZETŐI ÖSSZFOGLALÓ

„Településfejlesztési koncepció: a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.” [1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről – 2. § 27.]

„A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.” [1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről – 9/A. § (1)]

Kalocsa Város hatályos Településfejlesztési Koncepciója 2003-ban készült, 15-20 éves időtávra. Javaslati elsősorban fejlesztési elvek elősegítésére, természeti erőforrások megőrzésére, minőségi munkahelyteremtésre, idegenforgalom fejlesztésre és a városi kötődés erősítésére irányultak.

A mai tartalmi és formai elvárásoktól különböző, azonban több esetben megfelelően pozicionáló dokumentum jelentős része ma is aktuális, helytálló. Finomítások megfogalmazására, a részletes vizsgálat eredményeiből leszűrt további javaslatok beépítésére szükség van. A célok tizenöt éves időtávra szólnak, a jövőkép ezen is túlmutat, ebből következik, hogy a Koncepciónak kellőképpen rugalmasnak kell lennie, ugyanakkor megfelelő részletezettséggel kell rendelkeznie ahhoz, hogy a település adottságaihoz illeszkedjen, de új lehetőségek elérését is megfogalmazza.

Kalocsa Város 2015-ben elkészült Integrált Városfejlesztési Stratégiája nevesítette a városrészi célokat, valamint olyan akcióterületeket jelölt ki, melyek integrált fejlesztéseik révén közelebb juttatják a várost a kitűzött jövőkép eléréséhez.

Kalocsa egyik legnagyobb, és egyben talán legnehezebb jövőbeli kihívása, hogy miként reagáljon a települést érintő társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatokra, a város identitásának, arculatának, és kiemelkedően értékes táji, természeti értékeinek megőrzése mellett.

Érdemes feltenni a kérdést, miért tölt be egy település éppen egy adott szerepkört a településhálózaton belül. Az alapokat a közlekedés-földrajzi helyzet határozza meg. Rövid időre túlléphető ez az adottság, a valós pozíciótól való eltérítés azonban mindig időleges. Minden település számára létezik egy optimális nagyság, amely földrajzi helyzetéből, közlekedési vonalaiból, a táj eltartó képességéből következik. Ha ennek többszörösére növesztik – hiszen természetes úton aránytalanul nagygyá nem tud válni –, akkor a külső erő megszűnése visszatéríti nyugalmi helyzetébe, azaz ismét eléri a rá szabott méretet.

Jelen Koncepció a jövőképet egy objektivitáson alapuló, részletes vizsgálat alapján állítja fel. A helyzetfeltárás elsődleges célja a településen jelenleg is zajló társadalmi, gazdasági, valamint környezeti folyamatok kimutatása, illetve a folyamatok hátterében lévő ok-okozati összefüggések feltárása volt. Az egyes, települést érintő folyamatokra többféleképpen is lehet reagálni. Lehetséges az adott folyamathoz való alkalmazkodás, továbbá annak felerősítése, de lehetséges az adott folyamat hatásainak mérséklése, vagy az attól való elhatárolódás is. A településfejlesztési koncepció a mit, és a miért kérdésekre keresi a választ. A hol, és a hogyan kérdések megválaszolása a településrendezési eszközök feladata.

Kalocsa térségi helyzetét felismerve, adottságaira építve, mértéktartó növekedéssel, és a belső erőforrások kedvezőbb kihasználásával érheti el a legjobb gazdasági eredményeket, az identitás és örökség megőrzését mindig szem előtt tartva.

A JÖVŐKÉP

KALOCSA

A HAGYOMÁNYAIRA BÜSZKE 1000 ÉVES VÁROS

BEVEZETŐ

Kalocsa Város új Településfejlesztési Konceptiójának (továbbiakban: a Konceptió) kidolgozása Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2016. számú határozata alapján indult el.

A feladat nem Kalocsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 228/2003. sz. határozatával elfogadott „Kalocsa Város Településfejlesztési Konceptiója” című dokumentum felülvizsgálatára, hanem egyértelműen egy új Konceptió kidolgozására szólt. A hatályos Konceptió jóváhagyása óta eltelt időszak jelentős jogszabályi és stratégiai változásokat hozott. Az Európa 2020, a Nemzeti Fejlesztés 2030, valamint a Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Konceptió 2014-2020. célkitűzéseivel való azonosulás, az ágazati stratégiák, továbbá a jogszabályi környezet követelményrendszerének való megfelelés szándéka, együttesen Kalocsa város tervezett fejlesztéseivel egy teljesen új alapokra épülő stratégiai dokumentum kidolgozását tették szükségessé.

A Konceptió kidolgozásának állomásai:

- Az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: az Eljr.) eljárásrendjének megfelelően a munka az Eljr. 30.§ (1) bekezdése szerinti előzetes tájékoztatók kiküldésével indult. Az Eljr. 30.§ (1) c) pontja szerinti, a Központi Statisztikai Hivatalnak történő adatküldésre nem kellett sort keríteni, mivel a szegregációsűrést, valamint a településrészek helyzetelemzéséhez szükséges adatokat, a KSH 2015. márciusi e-mailje mellékleteként, már megküldte, melyet az Önkormányzat a Tervezők részére átadott.
- A Konceptió igazodási pontjai rögzítésére az Eljr. 9. mellékletében szereplő, továbbá a kiemelt térségi és megyei területrendezési tervek, valamint a településrendezési tervek készítése során az országos, a kiemelt térségi és a megyei övezetek területi érintettségével kapcsolatosan állásfoglalásra kötelezett államigazgatási szervek köréről és az eljárás részletes szabályairól szóló 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendelet 1. mellékletében szereplő államigazgatási szervektől, továbbá a közműszolgáltatóktól, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatóktól a rendelkezésükre álló adatokat beszereztük.
- A kapott adatokat, valamint a város által rendelkezésünkre bocsátott, állami alapadatokat tartalmazó, legfrissebb alaptérképet térinformatikai elemzésnek vetettük alá.
- A Konceptió Véleményezési anyagának kidolgozását megelőzően az Eljr. tartalmi követelményei szerinti, részletes Megalapozó Vizsgálat készült el.
- A vizsgálatban feltárt adottságok alapján körvonalazódott a jövőkép, melynek elérését szolgáló célrendszer Célfá-ábrán került rögzítésre.
- A Megalapozó vizsgálat és az abból leszűrt következtetések a Képviselőtestület és a bizottságok tagjai, valamint a lakosság számára is bemutatásra került, így biztosítva minden érdekelt véleményének megismerését, és az anyagba való beépítési lehetőségét.
- Kalocsa Város Önkormányzata 65/2017. számú határozatával (Kalocsa Város Településrendezési Eszközeinek és Településfejlesztési Konceptiójának felülvizsgálat körében, az elkészült Megalapozó vizsgálat megfelelőségének, és a Településfejlesztési Konceptió fejlesztési irányainak elfogadása.) a Megalapozó vizsgálatot megfelelőnek ítélte, Kalocsa Város Településfejlesztési Konceptiójának célrendszerét – mint fejlesztési irányokat - pedig elfogadta.

1. JÖVŐKÉP

1.1. A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJ, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

1.1.1. Társadalmi jövőkép

Demográfia

Kalocsa társadalmi jövőképének kibontásánál megkerülhetetlen annak definiálása, hogy a tervezett időszak végére milyen lakosságszámra kíván tervezni, azaz mi a népességprognózisa 2030-ra. A 2001-es népességcsúcs (18.789 fő) óta folyamatos csökkenés tapasztalható (<http://nepesseg.com/bacs-kiskun/kalocsa>). Ennek megállítására – a magyarországi születési tendenciákra (A reprodukciós ráta 2,1 szintjéhez képest Magyarország termékenységi rátája 2011-ben mindössze 1,24 volt.) tekintettel – betelepülést is figyelembe kell venni. A fejlett világ demográfiai trendje, hogy a születésszám nem éri el a halálozások számát, vagyis természetes úton nem növelhető egy település lakosságszáma, ehhez betelepülők befogadása szükséges. A történelem folyamán oly sokszor bevált módszer alkalmazása ugyanakkor konfliktusforrásokat is teremthet, különösen, ha jelentős kulturális különbségek jellemzik az együttélést.

Kalocsa a vándorlási különbözet pozitívba fordításával kívánja lakosságszámát a középváros határán (20 ezer fő közelében) tartani. Azaz a születésszám emelésének támogatása mellett, az eddig elvándorló fiatal korosztály helyben tartását tűzi ki céljául. Számít azonban a város vonzása által érkezőkre is.

Fentiekén túl a lakosságszám erejének növeléséhez új módszereket is igénybe vesz. Nemcsak a közigazgatási határon belüli népességgel számol, hanem a térségben élőkkel is összefog, hogy együttesen érjenek el különállóan nehezen megszerezhető eszközöket. Az együttműködés kölcsönös előnyei a jövőkép további elemeire is hatással vannak.

Oktatás, képzés

Az oktatás alap-, közép- és felsőfokú szintje megőrzi az elért eredményeit, miközben fokozatosan emeli a színvonalát. A tanterv Kalocsa egyedi adottságait kiaknázva, a helytörténeti, a természeti és a művi értékek bemutatására nagy hangsúlyt fektet.

Az oktatási intézmények megtartásának és fejlesztésének célja kettős. Kalocsa, mint iskolaváros vonzásának erősítése, valamint a jövő felsőfokú végzettségű fiataljainak meghatározó életrésztében városi kötődés kialakítása, ezzel a helyben maradtak arányának növelése. Ezen túl az iskolavárosokra jellemző kulturális és szórakoztató létesítmények számának emelkedése a város újabb vonzó elemévé válik. A szakképzés piaci igényekhez igazítása megvalósul. A jó színvonalú szakoktatás maga is piacképes termék lesz.

Szociális ellátás

A város lakosságán belül – az életkilátások javulásával párhuzamosan – növekszik az időskorúak aránya. Mindez a szociális ellátás átrendeződését hozza magával. Jelentős szerepet kap benne az aktív időskor támogatása. Az intézményfejlesztésben a korosztály kiemelt figyelmet kap, mind önkormányzati, mind magánbefektetői oldalról.

A betelepülők befogadásának intézményesülése megkezdődik. Szakemberek által kidolgozott alapelvek mentén, elvárások és támogatások összhangja teremthető meg. A szociális háló jogszabályi elvárásai kiegészülnek a helyi tapasztalatokkal, melynek eredményeként a város adottságaira szabott rendszer jön létre.

Kalocsán az antiszegregációs törekvések eredményeként további szegregátum, illetve szegregáció szempontjából veszélyeztetett terület nem alakul ki, a meglévők integrálása megkezdődik. A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférése biztosítottá válik.

A város toleráns, ám következetesen elváró szemlélete vonzó az eltérő adottságokkal és igényekkel rendelkező társadalmi csoportok számára. Nyitott, elfogadó magatartás válik uralkodóvá.

Egészségügyi ellátás

Az egészségügyi ellátásban a gyógyítás mellett a prevencióra helyeződnek át a hangsúlyok. A minden korosztály számára biztosított tevékeny élet, az egészséges táplálkozás és a mozgásban gazdag életmód a fizikai és mentális betegségek elkerülésének preferált megelőzési elemeivé lépnek elő. A betegség megelőzése a gyógyítással egyenértékű szakellátást kap. Az átlagéletkor kitolódásával párhuzamosan, az egészségben megélt évek számának növelése válik a fő célterületté.

Kalocsa a szakellátások és a kórház fejlesztése, a termálvíz hasznosítása, valamint a vízi és egyéb sportok fellendítése révén térsége gyógy- és rekreációs központjává válik.

Kultúra, turisztika

A város múzeumi kínálata a minőségi fejlesztések nyomán interaktív, a 21. századi elvárásokat tükröző elemekkel gazdagodik, melyek a látogatói elvárásokat teljesítik. Az oktatási intézmények és a múzeumok közös programokat szerveznek. Az oktatás részévé válik a múzeumok anyaga. A múzeumok rendszeres látogatóivá válnak az iskolai csoportok. Élményközpontú kiállítások, figyelemfelkeltő tárlatok válnak uralkodóvá. A múzeumok jelentős szerepet játszanak a helyi értékek felkutatásában, terjesztésében. Kiadványok szerkesztése, gyűjteményes kiállítások rendezése, helyi alkotók munkáinak bemutatása kapcsolódik össze a múzeumok nevével.

Az év egészére kidolgozott turisztikai kínálat teszi vonzóvá a várost, elérve a jelentős szezonális látogatottsági különbségek mérséklését. Az eltérő célcsoportok bevonása nyomán az iskolai szünetekhez, nyári szabadságoláshoz kötődő szezoncsúcsok terhelése egész évre eloszlik.

A kereslet a komplex turisztikai szolgáltatások felé fordul. A városon, illetve a térségen belüli tematikus élményelemek társítása, csomagban való kínálata válik dominánssá, ezáltal a vendégéjszakák számának növelése, a térségbe látogatók elérése megvalósul.

A turizmus fiatalokat célzó programkínálata bővül. A tematikus séták, a szórakoztatás fizikai és szellemi igénybevétellel járó formái sokakat vonzanak. Az okos eszközök bevonása széles körben elterjed.

Az egyediség a turisztikában is előnyt élvez az általánossal szemben. A hagyományos helyi ételeket, italokat kínáló éttermek száma, a helyi szokásokat, helyben történt eseményeket felelevenítő rendezvények látogatottsága növekszik.

A tematikus és egymásra szerveződő, több célcsoportot megcélzó kínálat miatt a turizmus kedvező eredményeket ér el, ám nem válik tömegszerű ellátássá. Az egyediséget tovább növeli a vízi elemek (folyók, csatornák és a Duna) városi életbe való bekapcsolása.

Rekreáció, sport

A sport minden formája népszerűvé válik. A tömegsport rendezvények és a versenysport látogatottsága egyaránt magas arányokat mutat, a rekreációs célú szabadidő eltöltés jelentősége megnő. A rekreáció az egészség megőrzésének fontos része lesz. A szabadtéri- és terem sportágak száma megnövekszik. A szárazföldi és a vízi sportok létesítményeinek fejlesztése az utánpótlás kérdését megoldja. Sokan választják sportolásukhoz a Duna festői látványát háttérként.

Civil társadalom

Kalocsa a jövőben is támogatja a civil szervezetek működését. A lokálpatrióta magatartás erősíti a település múltjának széles körben való megismertetését. A civil szervezetekkel való együttműködés biztosítja a lehetőségét több fejlesztési terület (pl.: oktatás, sport, rekreáció, mezőgazdaság) esetében az igények felmérésére, az érdekképviselet biztosítására.

1.1.2. Gazdasági jövőkép

A gazdasági jövőkép gazdasági ágazatonként kerül bemutatásra, noha átfedések vannak az egyes ágazatok leírásában.

Ipar

Kalocsa gazdasági helyzetét az elektronikai, a műanyag termékek és élelmiszeripari termékek gyártásával foglalkozó cégek határozzák meg. Mára a legnagyobb iparüzési adót fizető cégek tízes listából (Top 10) összesen hat cég ehhez a klaszterhez tartozik.

A gazdasági ágazatok közül a szolgáltatásban regisztrált vállalkozások részaránya a gazdaságilag fejlett országokban mért arányokkal megegyező mértékűvé válik. A szolgáltatásról alkotott kép – azaz erőforrásokat használ fel, de késztermék nem keletkezik – megváltozik. Az új meghatározás szerint a szolgáltatások bizonyos erőforrások elhasználása révén más erőforrásokat megújítanak (például az egészségügyi szolgáltatásoknál az emberi erőforrás regenerálása, munkaképessé tétele megvalósul).

Gazdasági potenciáljának megléte miatt, valamint az szállítási lehetőségek széles skálája okán a városnak újabb gazdasági vállalkozások megjelenésére számíthat. Ehhez telekkínálatot tart fenn, illetve vállalkozásbarát adópolitikát folytat.

A meghatározó vállalkozások mellett figyelmet fordít mikro- és kisvállalkozásaira, hiszen ezek a vállalkozási formák a működő vállalkozások döntő többségét teszik ki, valamint jelentős számú munkavállalót foglalkoztatnak.

Építőipar

Az építőipar általános visszaesése/stagnálása országos tendencia. Kalocsán a működő vállalkozások közel 8%-a tartozik jelenleg a nemzetgazdasági ágba. A város tervezett beruházásainál törekszik helyi cégek kapacitására alapozni, ezzel is megteremtve adófizetőinek tőkeerejét.

A magánlakás építés visszaesése kimutatható. Ebben két tényező játszik szerepet. Egyik részről a világgazdasági visszaesés jelentkezik ilyen módon, másik részről a csökkenő lakosságszám nem igényel bővülő lakásállományt. A jövőkép természetesen árnyaltabb. A meglévő állomány hasznosítása részben klímatudatos lépés, részben a korábban épült lakások éppen a klímavédelem szempontjait nem vették figyelembe, azaz a kor elvárásaihoz jelentős átalakításokat kell rajtuk végrehajtani. Kalocsa lakáskínálata és fejlesztési lakóterületei nagy távra kellő, sőt talán azon túli mennyiségű ingatlant kínálnak.

Mezőgazdaság

Kalocsa mezőgazdasági tradíciói továbbra is erősek maradnak, paprikatermesztési hagyományainak jelentősége növekszik. Külterülete erdősültségének alacsony arányai miatt döntően mezőgazdasági hasznosítású. A szántók mellett a kert-gyümölcsös és a rét-legelő művelési ág a meghatározó. Átlagosnál jobb termőföldjei nagy szántóterületeket érintenek, melyek megtartása stratégiai érdek.

A helyben termelt javak felértékelődése megindul. A települések közül kiemelkednek a környezetükkel együtt önellátásra képes, az ipar és mezőgazdaság egyensúlyát megtaláló helyek. Azok helyzete stabilizálódik, akik felismerik, hogy nem állítható egyik gazdasági ágazat sem előtérbe, valamennyi szerepére a munkamegosztásban szükség van.

Kereskedelem

A nagy bevásárlóközpont jelenléte vonzást gyakorol a település környezetére, megtartása tehát hangsúlyos szempont marad. Emellett azonban a kiskereskedelmi egységek megmaradásának is jelentősége van, hiszen a városi tér elképzelhetetlen a kisboltok jelentette életforma nélkül. Mindemellett fontos szerepet kap a rövid ellátási láncok és az őstermelői piac megteremtése.

Turizmus, vendéglátás

Az idegenforgalmi kultúra fejlesztése folytatódik. A koncentrált és egymásra épülő fejlesztések hatására a település rekreációs célterületté válik, vonzó szabadidő eltöltési formákat kínálva. A már megvalósult beruházások mellé tervbe vett további elemek, a város egyediségét erősítik.

A Duna turisztikai kínálatba való bevonása új látványelemeket kapcsol össze Kalocsa nevével, ezzel újabb célcsoportokat vonz be a város látogatói közé. A turisztikai infrastruktúra elemeinek (pl.: szállások, vendéglátóhelyek) minőségi és mennyiségi emelése a város mindennapjaiban is jelentkező előrelépést hoz az elvárások területén.

Szállítás, közlekedés

Kalocsa ágazati kulcsterülete a szállítás és a közlekedés. Az 51. sz. főút, az iparvágányok, a repülőtér és a Duna, mint víziút léte meghatározó tényezők egy vállalkozás telephely-választásában. A szállítási igény erősödése a városközpontot elkerülő úthálózat kialakításához vezet. Az elkerülő út teljes megépülésével a gazdasági területek átrendeződése várható.

Információ, kommunikáció

A jövő egyértelmű fejlesztési tényezői. Nincs még egy olyan terület, amely annyi elemre kifejti hatását. Az ágazat fejlettsége a gazdaság, az oktatás, az intézményhálózat, a lakókörnyezet számára egyaránt fontos. A fejlődés elképzelhetetlen nélküle.

1.1.3. Táj jövőképe

A tájképet egykor természetközeli elemek alkották. Fokozatosan jelentek meg a művi látványok, amelyek mára a települések magja körül átvették a hatalmat. Az alföldi táj messzire ellátó sík vidéke művi elemek nélkül mára elképzelhetetlen. A természetközelség a morfológiailag tagolt kistelepülések vidékére szorult vissza.

A mezőgazdasági művelés besorolása is kérdéses. Mint aktív felület a táj része, mint művelt terület emberi alkotás. A mezőgazdasági területeken az ökológiai szemléletű gazdálkodás, valamint az extenzívebb művelési módok terjednek el.

Kalocsa táji jövőképe települési térségének további terjeszkedésével számol. Ezek nem új kijelölés eredményei, hanem a már rögzített területi fejlesztések megvalósulása várható. Égtájanként eltérő bővítési elképzelései vannak.

A tervekben kijelölt fejlesztési területek teljes körű igénybevételére nem került sor, így a település jelentős tartalékokkal rendelkezik. Valós igénybevételüket azonban több korlátozási tényező nehezíti, így átlag feletti termőföldek, régészeti érintettség stb.

Az ütemezett, igényekhez alkalmazkodó bevonást alkalmazza, így a valóban szükséges mértékűre csökkenti a táj elhódítását.

Az erdőtelepítések hatására mérséklődik a szegélyhatás és növekedik az erdősültség aránya.

1.1.4. Természeti jövőképe

Kalocsa természeti területeinek megőrzése fontos feladat, hiszen kis kiterjedésű, de értékes nemzetközi és országos szintű elemekkel rendelkezik. Natura 2000 területek, az ökológiai hálózat elemei, nyilvántartott erdőrészek, vízfelületek, vizes élőhelyek is érinti a települést.

A település számára fontos érték és cél ezeknek a területeknek a megőrzése és fejlesztése mind a biológiai sokszínűség megőrzése, mind az esztétikai és természetvédelmi értékek fenntartása terén. Fenntartásuk megteremti a művi és természeti elemek egyensúlyi állapotot, amely az élhetőség záloga.

Zöldfelületek

A közparkok, közkertek, fásított közterek és egyéb zöldfelületek funkcionális fejlesztése, növényállományuk karbantartása, szükség szerinti cseréje megtörténik. A zöldfelületek minőségének javítása a város élhetőségét és az arculatfejlesztését egyaránt szolgálja. A klimatikus viszonyokhoz alkalmazkodó növényállomány alkalmazása válik egyeduralkodóvá. A zöldfelületek védelme fontos szemponttá lép elő.

Az infrastruktúra és a gazdaság fejlesztését szolgáló beruházásokhoz kapcsolódóan a kedvezőtlen környezeti hatásokat mérséklő, kompenzáló zöldfelületi fejlesztések megvalósulnak, amely egyben a város kedvező benyomását is biztosítani tudja.

Környezetvédelem

A közlekedési hálózat fejlesztésével mérséklődnek a lakókörnyezetet érő terhelések. A kibocsátás a zaj- és levegővédelmi határértékek alá csökken. A környezetbarát közlekedési módok elterjedése tovább javítja a környezeti állapotot. A vízbázisok kiemelt védelmet nyernek. A vízzel való takarékos gazdálkodás elve érvényesül. A beruházások a környezetvédelem szempontjait figyelembe veszik mind a tervezés, mind a megvalósítás, mind az üzemeltetés során.

Kalocsán fontos szemponttá lép elő a klímatudatos lépéseket követő elv. A helyben megtermelt javak helyben történő felhasználása, feldolgozása, a környezetet nem terhelő gazdasági vállalkozások engedélyezése, a természeti kincsek tudatos felhasználása, a táj eltartó képességével számoló szemlélet lép előtérbe.

1.1.5. Épített környezeti jövőkép

Kalocsa épített környezetét régészeti, műemléki és helyi jelentőségű értékei mellett a települést döntően alkotó lakóépületek határozzák meg. Az utcaszerkezet, a település-sziluett értéket képvisel, melyek megőrzésére nagy hangsúly esik. Kalocsa sajátos jellegét ezen elemekből meríti, köztereinek, középületeinek látványa mellett. Fejlesztései ezek köré szerveződnek. Hasznosításuk a város céljai között szerepel. A városról kialakult kép árnyalását segítik, a múlt megismerésének eszközeivé válnak. Turisztikai kínálatok szerveződnek a kultúrtörténeti elemekre, gazdaságilag is felértékelve azokat.

Emellett a város törekszik a kor kihívásaira válaszoló, modern épületek megteremtésére, amelyek egykor értékké léphetnek elő. Az épített környezet fejlesztése a közterületek, közterek megújításával, az intézmények arculati erősítésével indul, majd elvárássá lép elő a magáningatlanok számára is. Az Önkormányzat jó példával jár elő, mintát teremtve a lakosságnak is.

A helyi értékleltár a védendő elemeket beazonosítja, kiemelt figyelmet biztosítva számukra.

Közlekedési infrastruktúra

Kalocsa közlekedési hálózata fejlesztéseken megy keresztül. A koncepciójában vázolt elvek megvalósulnak, az elérhetőséget javító, a terhelést csökkentő és a közlekedésbiztonságot szolgáló lépések megtételre kerülnek.

A legjelentősebb változást a Kalocsa-Paks közúti híd megépülése fogja eredményezni, mely megteremti a település gyorsforgalmi úthálózattal való kapcsolatát, nyitást eredményez a Dunántúl felé. Az 51 sz. főút elkerülő szakaszának megépülésével csökken a település belterületének terhelése. Felértékelődik a vízi- és légiközlekedés szerepe, amely kihat az érintett településrészekre, és jelentős vonzást gyakorol a befektetőkre.

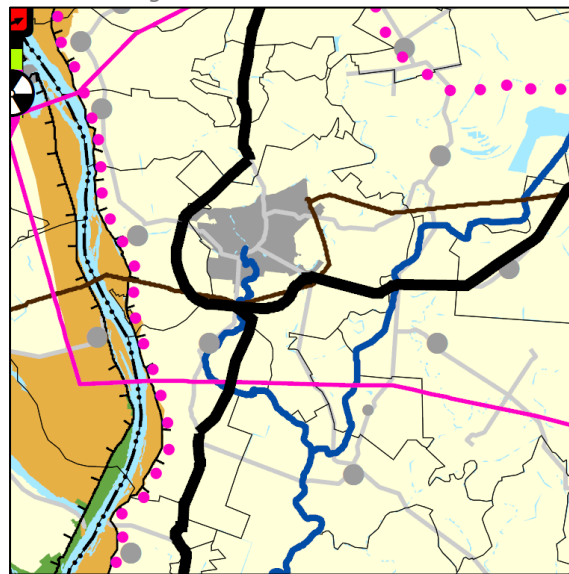
A hatályos településszerkezeti terven szereplő környűri jelentős beruházás-igényű elem. Az országos terveknek megfelelően a hangsúly a nyugati és déli szakaszára helyeződik.

Az OTTrT-ben szereplő elképzelések egybeesnek a város elképzeléseivel, egyedüli eltérés a híd jelölésében mutatkozik.

A Kalocsa-Paks közúti híd megépítése nyomán javul Kalocsa és környezete elérhetősége. A híd megépítése – várhatóan – nem indít kelet-nyugat irányú erős forgalmi növekedést. A híd kapcsán Kalocsa közeledési hálózata átgondolt fejlesztést igényel, amely a belső forgalom hídra vezetését megoldja.

A kerékpáros forgalom hálózatos kialakítása tovább bővül, melyben országos, térségi és helyi szerepet vivő elemek egyaránt helyet kapnak.

Kalocsa térségének szerkezeti terve

Forrás: OTTrT, 2013

Közmű infrastruktúra

A település vízellátása, szennyvízelvezetése, energiaellátása hosszú távra biztosított. A jelenlegi energiaközműveken túl megjelennek, és hangsúlyt kapnak a megújuló energia alkalmazási formái (napenergia, termálvíz, biomassza). Az önellátás felé tett lépések, kombinálva az energiahatékonyság és a passzív energiahasznosítás módszereivel a város fenntarthatóságát növelik

A fentiek mellett a felszíni vízrendezés megoldódik, a csapadékvíz helyben tartása és helyben történő felhasználása válik általánossá.

1.2. A város jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan

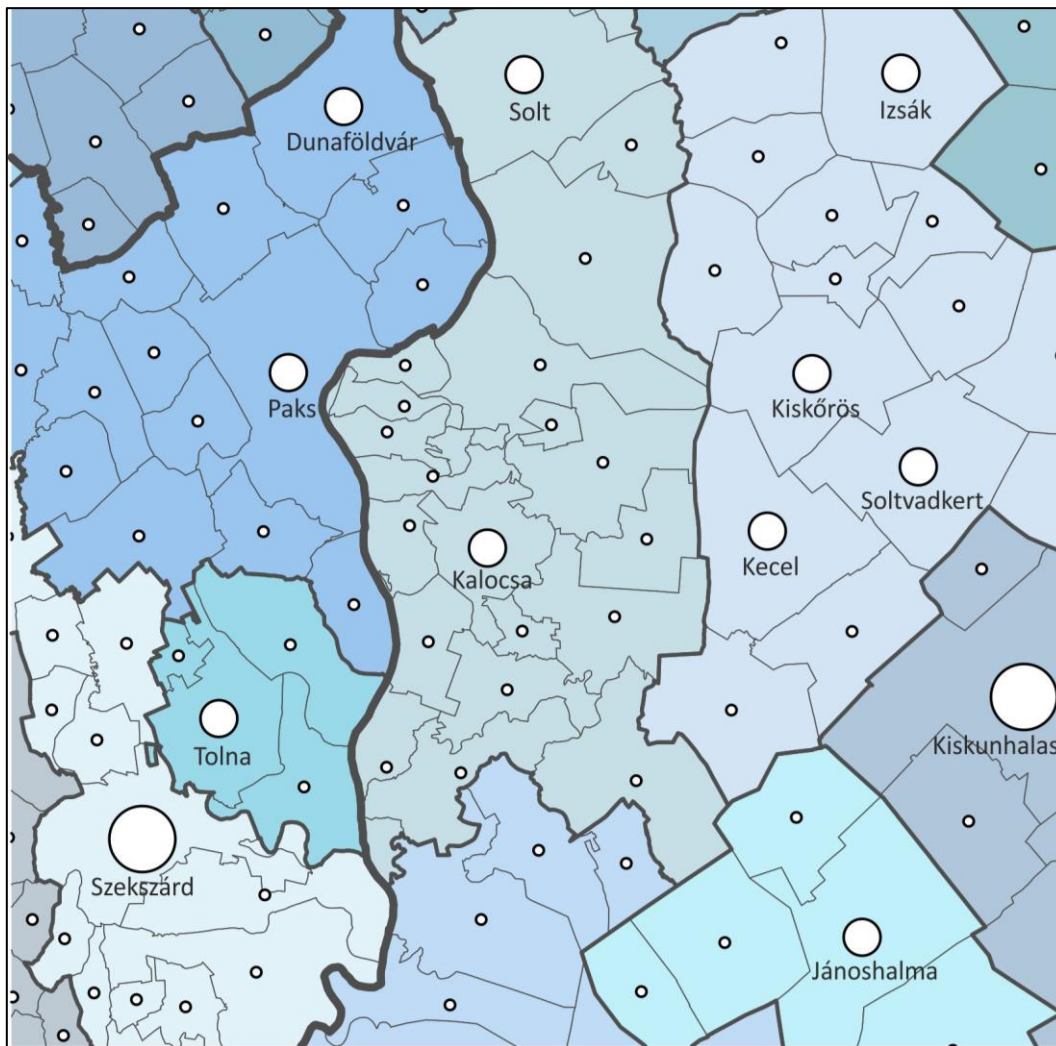
Az általános gyakorlat szerint a lakosságszám meghatározza a települések egymáshoz való viszonyát, a tömegvonzás érvényesül a települések esetében is. Magyarországon kisvárosnak tekintjük az 5.000-20.000 fő népesség közötti településeket, míg középvárosnak a 20.000-100.000 fő népesség közötti településeket. Ezek térbeli rendjét mutatja az alábbi táblázat és ábra. Az ábrán szereplő körök arányosak a lakónépesség számával.

Kis- és középvárosok lakónépessége

Település	Lakónépesség	Megye	Járás
Dunaföldvár	8501	Tolna megye	Paksi járás
Izsák	5617	Bács-Kiskun megye	Kiskőrösi járás
Jánoshalma	8530	Bács-Kiskun megye	Jánoshalmi járás
Kalocsa	15.986	Bács-Kiskun megye	Kalocsai járás
Kecel	8445	Bács-Kiskun megye	Kiskőrösi járás
Kiskőrös	14.109	Bács-Kiskun megye	Kiskőrösi járás
Kiskunhalas	24.470	Bács-Kiskun megye	Kiskunhalasi járás
Paks	19.117	Tolna megye	Paksi járás
Solt	6312	Bács-Kiskun megye	Kalocsai járás
Soltvadkert	7405	Bács-Kiskun megye	Kiskőrösi járás
Szekszárd	32.844	Tolna megye	Szekszárdi járás
Tolna	11.080	Bács-Kiskun megye	Tolnai járás

Forrás: Szerző készítése a KSH Helységnévtár alapján

Kis- és középvárosok térbeli elhelyezkedése

Forrás: Szerző készítése a KSH Helységnévtár alapján

Kalocsa helyzete a 10.000 fős lakónépességet meghaladó városhálózatot tekintve kedvező, hiszen egy egyenletesen eloszló települési struktúra része. Az itt elhelyezkedő, hasonló nagyságrendű városok, távolságuk miatt egymást kioltó hatással nincsenek egymásra. Megállapítható, hogy Kalocsa térségi szerepe döntően járására terjed ki. Gazdasági vállalkozásai, mezőgazdasági hagyományai kapcsán munkaerő-piaci körzetében ennél tágabb kapcsolódást is kínál. A vonzáskörzet Dunán túli kiterjesztését a híd megépülése jól szolgálná.

A település kulturális és szakrális jelentősége országos, sőt nemzetközi jelentőségű.

Kalocsa várostérségének központi szerepre hivatott települése:

- Lakosság számát,
- Kialakult intézményhálózatát és intézményi épületállományát,
- Városias belső magját,
- Művi értékeit, valamint
- Egyedi jellegét, és múltját tekintve egyaránt.

Vonzerejét több tényező együttesének köszönheti:

- Kedvező gazdasági helyzetben van.
- Fejlett intézményhálózattal (sport, oktatási, egészségügyi, kulturális) rendelkezik.
- Jelentős projektek megvalósítása előtt áll.
- Egyensúlyi állapotát megőrizte.

Kalocsa számára elfoglalt valós pozíciója rögzítésre kerül, térségének központjává válik. Az alapvető cél, egyben a jövőkép megvalósul.

1.3. A településfejlesztési elvek rögzítése

Kalocsa esetében a kitűzött településfejlesztési célok az alábbiak:

- Közlekedés-földrajzi helyzet javítása
- Gazdasági, lakóterületi, illetve egyéb fejlesztések térbeli rendszerének felülvizsgálata
- Infrastruktúra hálózatok fejlesztése
- Ár- és belvíz biztonság megteremtése
- Településrészek kiegyensúlyozott fejlesztése
- A település funkcionális és arculati fejlesztése
- Intézményi fejlesztések
- Tájai adottságokhoz alkalmazkodó mezőgazdaság támogatása
- Települési zöldfelületek növelése
- Természetvédelmi követelményeket és rekreációs igényeket összehangoló hasznosítás
- Öko-turizmus feltételeinek fejlesztése
- Klímatudatos elvek érvényesítése

2. CÉLOK

Kalocsa város **célrendszere** a településre kijelölt elvárásokat és kívánatos változásokat tartalmazó célok koherens, egymásra épülő rendszere, amely rögzíti a célok egymáshoz való hierarchikus viszonyát és egyéb kapcsolatait, összefüggéseit, és amelynek elemei az alapvető, a stratégiai, a tematikus, a területi és a horizontális célok.

A célrendszer hierarchiájának legfelső szintjén kapott helyet a Konceptió jövőképeinek elérésére kitűzött **alapvető cél**, amely stratégiai célok, tematikus célok és részcélok meghatározásával közelít a megvalósíthatóság irányába.

A következő szinten a **stratégia (vagy átfogó) célok** találhatók. Ezek általános és komplex, hosszú távú célkitűzések, melyek egyértelműen megjelenítik a jövőkép felé való kívánatos fejlődést, egyben a közép-, illetve rövid távú célok kijelölésének alapjait adják.

A következő szintet a **tematikus célok** alkotják. Ezek a stratégiai célokból levezetett középtávú célkitűzések, melyek együttes és összehangolt elérése biztosítja a stratégiai célok érvényesülését.

A célrendszer a **horizontális célokkal** válik teljessé. A horizontális célok a város fejlesztésének és tervezésének egészét meghatározó alapvető megfontolások, elvárások és kritériumok összessége, melyeket a célrendszer egészének meghatározásánál, a megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakításánál, ezek végrehajtásánál egyaránt következetesen érvényesíteni kell.

/A Célfát lásd a következő oldalon/

KALOCSA

A HAGYOMÁNYAIRA BÜSZKE 1000 ÉVES VÁROS

1. GAZDASÁGI POTENCIÁL NÖVELÉSE

1.1. Gazdasági ágazatok egyensúlyának megteremtése

- 1.1.1. Közlekedés-földrajzi helyzet erősítése
- 1.1.2. Termőhelyi adottságokra építő mezőgazdaság
- 1.1.3. Iparterületek kihasználtságának realizálása
- 1.1.4. Turizmus és szolgáltató szektor fejlesztése

1.2. Helyi gazdaság erősítése

- 1.2.1. Helyi sajátosságokra építő, vállalkozásbarát környezet kialakítása
- 1.2.2. Beruházásösztönző helyi adórendszer kidolgozása
- 1.2.3. Virilistákkal való együttműködés
- 1.2.4. Rövid ellátási lánc preferálása, őstermelői piac fejlesztése

1.3. Foglalkoztatás bővítése

- 1.3.1. Vállalkozások betelepülésének támogatása
- 1.3.2. Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése
- 1.3.3. Eltérő képzettségi szintűek számára munkaalkalom teremtése
- 1.3.4. Értékteremtő közfoglalkoztatás tervezése

1.4. Képzés piaci igényekhez igazítása

- 1.4.1. Felsőfokú oktatás megtartása
- 1.4.2. Középfokú oktatás, iskolaváros pozíció erősítése
- 1.4.3. Helyi igényekhez igazodó szakképzés
- 1.4.4. Képzett rétegek helyben maradásának támogatása

2. ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA

2.1. Demográfiai egyensúly megteremtése

- 2.1.1. Népességszám stabilizálása
- 2.1.2. Családbarát város kialakítása
- 2.1.3. Idősek ellátásának fejlesztése
- 2.1.4. Fiatalok helyben tartása, generációs együttélés erősítése

2.2. A lakosság egészségügyi állapotának javítása

- 2.2.1. Egészségügyi intézményrendszer, kórház fejlesztése
- 2.2.2. Megelőzésre összpontosító ellátórendszer kiépítése
- 2.2.3. Sportolás, sportoláshoz kapcsolódó intézmények fejlesztése
- 2.2.4. Termál- és gyógyvíz kiemelt hasznosítása

2.3. Arculatfejlesztés

- 2.3.1. Települési hierarchiaszint megőrzése
- 2.3.2. Vízi elemek (csatornák, Duna) hangsúlyos kezelése
- 2.3.3. Épített és táji sajátosságok megőrzése, erősítése
- 2.3.4. Hagyományok megőrzése, átörökítése

2.4. Társadalmi befogadás, szociális biztonság és közbiztonság erősítése

- 2.4.1. Következetes elvárások érvényesítése
- 2.4.2. Szociális ellátás fejlesztése
- 2.4.3. Fenntartható önkormányzati bérlakás-gazdálkodás
- 2.4.4. Közbiztonság, közlekedés biztonság javítása

3. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE

3.1. Városrészek kiegyensúlyozott fejlesztése

- 3.1.1. Város- és városrészközpont rekonstrukciója
- 3.1.2. Barnamezős területek fejlesztésbe való bevonása
- 3.1.3. Zöldfelületek, közösségi terek bővítése
- 3.1.4. Szegregátumok helyzetének rendezése

3.2. Intézményi infrastruktúra fejlesztése partnerek bevonásával

- 3.2.1. Oktatási, kulturális infrastruktúra fejlesztése
- 3.2.2. Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése
- 3.2.3. Szociális, sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztése
- 3.2.4. Városüzemeltetés fejlesztése

3.3. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

- 3.3.1. Hidépítés, mint az autópályával való kapcsolat megteremtése
- 3.3.2. Úthálózati, csomóponti fejlesztések
- 3.3.3. Kerékpárút hálózat, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
- 3.3.4. Vízi, légi közlekedés elősegítése, fejlesztése

3.4. Közmű infrastruktúra fejlesztése

- 3.4.1. Vízbázis védelme
- 3.4.2. Felszíni víz, felszíni vízfolyások városi szintű rendezése
- 3.4.3. Közmű hálózatok korszerűsítése
- 3.4.4. Megújuló energia alkalmazása

4. KLÍMATUDATOS LÉPÉSEK TÉTELE

4.1. Kompakt város megteremtése

- 4.1.1. Településszerkezeti rendszer felülvizsgálata
- 4.1.2. Kijelölt, igénybe nem vett fejlesztési területek újragondolása
- 4.1.3. Városrészi elérhetőségek javítása (Meszesi Duna-part)
- 4.1.4. Tudatos erőforrás-gazdálkodás

4.2. Zöldfelületek fejlesztése

- 4.2.1. Mozaikos tájszerkezet elősegítése, véderdősávok növelése
- 4.2.2. Zöldfelületi rendszer minőségi javítása, fejlesztése
- 4.2.3. Intézménykertek kertészeti fejlesztése
- 4.2.4. Közterületi növényállományának megújítása, karbantartása

4.3. Energiatudatos változtatások

- 4.3.1. Energiahatékonyság növelése
- 4.3.2. Hulladékhasznosítás arányának növelése
- 4.3.3. Megújuló energia-használat elterjesztése
- 4.3.4. Környezetbarát közlekedési módok támogatása

4.4. Környezetterhelés csökkentése

- 4.4.1. Katasztrófavédelmi, ár- és belvíz védelmi biztonság növelése
- 4.4.2. Levegő-, zaj-, rezgés- talaj- és vízterhelés csökkentése
- 4.4.3. Vízfolyások ökológiai állapotának javítása
- 4.4.4. Környezettudatos elvek érvényesítése

HORIZONTÁLIS CÉL: FENNTARTHATÓSÁG MEGŐRZÉSE

2.1. AZ ALAPVETŐ CÉL MEGHATÁROZÁSA

KALOCSA A HAGYOMÁNYAIRA BÜSZKE 1000 ÉVES VÁROS

- Hagyományokat őrző és megtartó (történelmi, egyházi, szellemi, kulturális, oktatási, népi, katonai)
- Árpád egykori szállásterületét adó
- A koronát hozó Asztrikot érsekké választó
- Határhelyzetét feloldó
- Jelentős méretű termőföldterületeire építő
- A vizek jelentőségére figyelő
- Duna menti helyzetét felismerő
- Oktatási szerepét erősítő
- Múltbéli adottságaiból jövőbe tekintő

Kalocsa a hagyományaira büszke 1000 éves város kifejezettsé két fő részből tevődik össze, mely fennállására és identitására vonatkozik. A megállapítás azonban túl kíván mutatni a múltba révedésen és merengésen. Kalocsa a hagyományaira, erőforrásaira építő, a társadalmi, gazdasági, ökológiai kihívásokra reflektáló várossá kíván válni, mely büszke múltjára, a jelenben él és a jövőbe tekint.

2.2. A HORIZONTÁLIS FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Kalocsa város horizontális célja a fenntarthatóság megőrzése

Az alapvető cél elérése a horizontális célok megvalósításához éppúgy kötődik, mint ahogy valamennyi stratégiai, tematikus és területi cél teljesítéséhez. A horizontális célok érvényesítése jelenti a megvalósíthatóság zálogát, a fejlesztések elindításának feltételét.

A horizontális cél:

FENNTARTHATÓSÁG MEGŐRZÉSE

A fenntarthatósági elv önmagában horizontálisnak tekinthető. Részletes bemutatása ezért szükséges.

Az erőforrások csoportosítása – a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiában lefektetett elveket követve – a következő:

- Társadalmi erőforrások
- Emberi erőforrások
- Természeti erőforrások
- Művi erőforrások
- Gazdasági erőforrások

A társadalmi erőforrások fenntarthatósága az alábbi elemekre terjed ki

- A múlt örökségének megőrzése, az emlékezőskultúra kialakítása és megtartása
- Pozitív értékek és normák fókuszba helyezése
- Bizalom a közösség és az önkormányzat között
- Kohézió
- Egyéni felelősségvállalás

Az emberi erőforrások fenntarthatósága az alábbi elemekre terjed ki

- Népszámszám megtartása
- Egészség
- Képességek, készségek megőrzése
- Befogadás
- Korosztályok együttélése

A természeti erőforrások fenntarthatósága az alábbi elemekre terjed ki

- Flóra
- Fauna
- Biodiverzitás
- Természetközeli állapot
- Klímatudatosság

A művi erőforrások fenntarthatósága az alábbi elemekre terjed ki

- Fejlesztés – megőrzés egyensúlya
- Művi örökség
- Infrastruktúra
- Barnamező
- Klímatudatos építészeti megoldások

A gazdasági erőforrások fenntarthatósága az alábbi elemekre terjed ki

- Vállalkozói réteg
- Képzett munkaerő
- Kapcsolatok
- Hatékonyság

2.3. A TELEPÜLÉS STRATÉGIAI (ÁTFOGÓ) FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Kalocsa alapvető céljának elérését az alábbi stratégiai célok teljesítésével kívánja elérni:

- 1. GAZDASÁGI POTENCIÁL NÖVELESE**
- 2. ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA**
- 3. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE**
- 4. KLÍMATUDATOS LÉPÉSEK TÉTELE**

2.4. RÉSZCÉLOK ÉS BEAVATKOZÁSOK TERÜLETI EGYSÉGEINEK MEGHATÁROZÁSA

A koncepció jövőképe érdekében kitűzött alapvető cél, stratégiai célok és részcélok meghatározásával iterál a megvalósíthatóság irányába. A részcélok bemutatásánál tematikus, illetve területi elvet követünk. A tematikus részcélokat követő szürke dőlt betűvel írt bekezdések, magyarázatként szolgálnak az egyes részcélok értelmezéséhez, annak teljes körű kifejtését, magyarázatát nem tartalmazzák.

1. GAZDASÁGI PONTENCIÁL NÖVELÉSE

1.1. Gazdasági ágazatok egyensúlyának megteremtése

1.1.1. Közlekedés-földrajzi helyzet erősítése

Híd, mint gyorsforgalmi úthálózathoz való kapcsolódási pont

Elkerülő út megvalósítása

51 sz. út felújítása

1.1.2. Termőhelyi adottságokra építő mezőgazdaság

Termőterületek jelentős számának, termőföld jó minőségének kihasználása

Mezőgazdasági feldolgozóüzemek bővítése, minél nagyobb feldolgozás preferálása

1.1.3. Iparterületek kihasználtságának realizálása

Igénybe nem vett területek mennyiségi, területi felülvizsgálata

Barnamezős, kihasználatlan területek fejlesztésbe történő bevonása

1.1.4. Turizmus és szolgáltató szektor fejlesztése

Komplex turisztikai kínálat, rendszer létrehozása

Turisztikai infrastruktúra fejlesztése (szálláshely, vendéglátás)

1.2. Helyi gazdaság erősítése

1.2.1. Helyi sajátosságokra építő vállalkozásbarát környezet kialakítása

Helyspecifikus termékeket előállító vállalkozások kiemelt támogatás

Megtelepítését elősegítő infrastrukturális háttér erősítése

Önkormányzati támogatás, ügyfélbarát ügyintézés

1.2.2. Beruházás ösztönző helyi adórendszer kidolgozása

1.2.3. Virilistákkal való együttműködés

Helyi vállalkozókkal való kapcsolattartás erősítése

Információáramlás elősegítése

1.2.4. Rövid ellátási lánc preferálása, őstermelői piac fejlesztése

Helyben termelt javak helyben történő felhasználást segítő intézkedések pl.

piacfejlesztés, vásárok, marketingtalálkozók szervezése

1.3. Foglalkoztatás bővítése

1.3.1. Vállalkozások betelepülésének támogatása

Különböző típusú, méretű vállalkozások bevonása, a nagyobb diverzitás nagyobb stabilitást eredményez

1.3.2. Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése

Kismamák foglalkoztatása, rugalmas munkavégzés, gyakornoki program

1.3.3. Eltérő képzettségi szintűek számára munkaalkalom teremtése

Lakosság széles rétegeit elérő foglalkoztatás

1.3.4. Értékteremtő közfoglalkoztatás tervezése

Bevételt termelő munkaalkalmak létrehozása

Munka becsületének visszaadása

- 1.4. Képzés piaci igényekhez igazítása
 - 1.4.1. Felsőfokú oktatás megtartása
 - 1.4.2. Középfokú oktatás, iskolaváros-pozíció erősítése
A középfokú oktatás korosztály igényeinek felmérése.
A diákok bevonása a róluk is szóló fejlesztésekbe, ötleteik felhasználása
 - 1.4.3. Helyi igényekhez igazodó szakképzés
A vállalkozásokkal egyeztetett szakképzési kínálat összeállítása
Kis létszámú, ám piacépítő képzések támogatása
 - 1.4.4. Képzett rétegek helyben maradásának támogatása
Ösztöndíj-program, álláslehetőség, kvalifikált munkaalkalmak megteremtése

2. ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA

- 2.1. Demográfiai egyensúly megteremtése
 - 2.1.1. Népszámszám stabilizálása
Helyben maradás támogatása
Felmérésekre alapozott, igényelt városi létformák megteremtése
 - 2.1.2. Családbarát város kialakítása
„Miért jó Kalocsán lakni?”-kérdésre adott autentikus válaszok megfogalmazása, az ehhez vezető út állomásainak leképezése
 - 2.1.3. Idősek ellátásának fejlesztése
A térben való mozgás erősítése
Önellátást támogató ellátórendszer fejlesztése
 - 2.1.4. Fiatalok helyben tartása, generációs együttélés erősítése
Identitást erősítő lépések megtétele
Helytörténet oktatása, büszkeségérzés erősítése
Különböző generációk változó igényeihez való alkalmazkodás
- 2.2. A lakosság egészségügyi állapotának javítása
 - 2.2.1. Egészségügyi intézményrendszer, kórház fejlesztése
Kórház, mint vonzáskörzet-erősítő intézmény szerepének támogatása
 - 2.2.2. Megelőzésre összpontosító ellátórendszer kiépítése
Az egészséges életmód formáinak elterjesztése
A gyermekkorban való sportos életmód igény szintjének kiépítése
 - 2.2.3. Sportolás, sportoláshoz kapcsolódó intézmények fejlesztése
Sportlétesítmény, sportfajta számának emelése
Az általános mozgásformák elterjesztése
Minden korosztály számára mozgáslehetőség kínálása
 - 2.2.4. Termál- és gyógyvíz kiemelt hasznosítása
A termálvíz egészségmegőrzésre való hasznosítási formáinak megkeresése
- 2.3. Arculatfejlesztés
 - 2.3.1. Települési hierarchiaszint megőrzése
Kalocsa városi léptékét visszatükröző arcualti fejlesztése
A központ nagyléptékű épület együttesének kihasználása
Városias belső mag növelése
 - 2.3.2. Vízi elemek (csatornák, Duna) hangsúlyos kezelése
A vízfelületi látvány mindennapi életbe való bevonása

A vizek felhasználása, funkcióbővítése

2.3.3. Épített és táji sajátosságok megőrzése, erősítése

Kalocsa sziluettjének őrzése, templomtornyok kiemelkedését megtartó környezet

Mozaikos tájszerkezet kialakítása, a nagytáblás művelés erdősávokkal való megszakítása

2.3.4. Hagyományok megőrzése, átörökítése

Az új korosztályok népi hagyományokkal való megismertetése

2.4. Társadalmi befogadás, szociális biztonság és közbiztonság erősítése

2.4.1. Következetes elvárások érvényesítése

A Kalocsai életmódot elfogadók támogatása

2.4.2. Szociális ellátás fejlesztése

Az esélyegyenlőséget segítő, ám az öngondoskodást nem elfojtó szociális ellátás kidolgozása

2.4.3. Fenntartható önkormányzati bérlakás-gazdálkodás

A bérlakás-rendszer naprakész ismerete, elemzése, megújítása

2.4.4. Közbiztonság, közlekedés biztonság javítása

Az éves rendőrségi jelentésekre alapozott lépések tétele

Belterületi úthálózat fejlesztése, közlekedésbiztonsági lépések megtétele

3. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE

3.1. Városrészek kiegyensúlyozott fejlesztése

3.1.1. Város- és városrészközpont rekonstrukciója

A mind a lakosság, mind a befektetők, mind a turisták számára előnyöket kínáló belvárosi megújulás támogatása

3.1.2. Barnamezős területek fejlesztésbe való bevonása

A kihasználatlan, az üres ingatlanok számbavétele, hasznosítási lehetőségekre javaslat kidolgozása

3.1.3. Zöldfelületek, közösségi terek bővítése

A közösséggé válás formáinak erősítése, a találkozási pontok számának növelése

3.1.4. Szegregátumok helyzetének rendezése

A jelentős eltérések kiegyenlítése, a rend megőrzése, a környezetre figyelő magatartás preferálása

3.2. Intézményi infrastruktúra fejlesztése partnerek bevonásával

3.2.1. Oktatási, kulturális infrastruktúra fejlesztése

3.2.2. Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése

3.2.3. Szociális, sport és szabadidős infrastruktúra fejlesztése

3.2.4. Városüzemeltetés fejlesztése

3.3. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

3.3.1. Hídépítés, mint az autópályával való kapcsolat megteremtése

Kalocsa hídépítésben való lobbitevékenységének fokozása

3.3.2. Úthálózati, csomóponti fejlesztések

A Város közlekedéshálózati rendszerének felülvizsgálata

Biztonságot erősítő, áteresztő képességet javító fejlesztések megvalósítása

3.3.3. Kerékpárút hálózat, kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

Kalocsa kerékpáros várossá fejlesztése

3.3.4. Vízi, légi közlekedés elősegítése, fejlesztése

A közúti és vasúti közlekedési módokon túli fejlesztések, adottságokra építő előtérbe helyezése

3.4. Közmű infrastruktúra fejlesztése

3.4.1. Vízbázis védelme

A víz stratégiai erőforrásként való kezelése

3.4.2. Felszíni víz, felszíni vízfolyások városi szintű rendezése

A belvízrendezés átfogó megoldása

Árkok elépülését eredményező módosítások kerülése

3.4.3. Közmű hálózatok korszerűsítése

A fenntarthatóság közművekre való alkalmazása

3.4.4. Megújuló energia alkalmazása

A kor kihívásaira, az energiaigény kielégítésére adott megfelelő válasz

4. KLÍMATUDATOS LÉPÉSEK TÉTELE

4.1. Kompakt város megteremtése

4.1.1. Településszerkezeti rendszer felülvizsgálata

Fejlesztések áttekintése mind funkció, mind terület, mind igény szempontjából

4.1.2. Kijelölt, igénybe nem vett fejlesztési területek újragondolása

A gazdasági és a lakóterületi kínálat időtávra tervezett állományának áttekintése, funkcionális megfelelőségének vizsgálata, kínálati oldalt fenntartó mértékének megtartása

4.1.3. Városrészi elérhetőségek javítása (Meszesi Duna-part)

A Dunával való összeköttetés formáinak keresése, nemcsak a turizmust figyelembe véve. Meszesi Duna-part városi vérkeringésbe való bekapcsolása

4.1.4. Tudatos erőforrás-gazdálkodás

Az erőforrások típusok szerinti számbavétele, felesleges igénybevételük kerülése, tudatos szemlélet megvalósítása

4.2. Zöldfelületek fejlesztése

4.2.1. Mozaikos tájszerkezet elősegítése, véderdősávok növelése

Termőképesség javítása, élőhelyek védelme

4.2.2. Zöldfelületi rendszer minőségi javítása, fejlesztése

A városi életminőséget javítása, arculatot erősítő zöldfelületek hangsúlyos kezelése

4.2.3. Intézménykertek kertészeti fejlesztése

A szakmai szempontú zöldfelület-kezelés megvalósítása

4.2.4. Közterületi növényállományának megújítása, karbantartása

Fasorok rendszerszerű karbantartása

Növényállomány fajszámának, minőségének emelése

4.3. Energiatudatos változtatások

4.3.1. Energiahatékonyság növelése

Kevesebb energia, jobb eredmény

4.3.2. Hulladékhasznosítás arányának növelése

*Hulladékkibocsátás minimalizálása, „nulla hulladék” elve
Újrahasznosítás támogatása*

Másnak szemét, neked kincs! – Feleslegessé vált tárgyak cseréjének kereteire a lehetőség megteremtése

4.3.3. Megújuló energia-használat elterjesztése

Megújuló energia lehetőségeinek vizsgálata, igénybevétele (napenergia, termálvíz stb.)

4.3.4. Környezetbarát közlekedési módok támogatása

*A nem-motorizált közlekedés lehetőségeinek előnyben részesítése
A helyi kapcsolatrendszerek közlekedési kérdéseinek előtérbe állítása a távolsági megoldásokhoz képest*

4.4. Környezetterhelés csökkentése

4.4.1. Katasztrófavédelmi, ár- és belvíz védelmi biztonság növelése

4.4.2. Levegő-, zaj-, rezgés- talaj- és vízterhelés csökkentése

4.4.3. Vízfolyások ökológiai állapotának javítása

4.4.4. Környezettudatos elvek érvényesítése

Lakossági szemléletformálás

Bölcsőtől bölcsőig modell

2.4.1. A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

A célok közötti kapcsolatokat a **Célfa-ábra** szemlélteti. A tematikus célok/részcélok a kapcsolódó stratégiai célok alatt sorakoznak, míg mindezek felett helyezkedik el az alapvető cél, amely a jövőkép elérését célozza. A kapcsolódási irányok felfelé mutatnak, de adott tematikus rész cél a stratégiai célok közül többre is hatással lehet.

A horizontális cél egyetemes hatását annak elhelyezkedése, nevezetesen az alapvető cél, és valamennyi stratégiai cél alatti helyzete szemlélteti. Ebben az olvasatban ez tekinthető alapnak, amelyre felépül az egész célrendszer.

2.4.2. A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

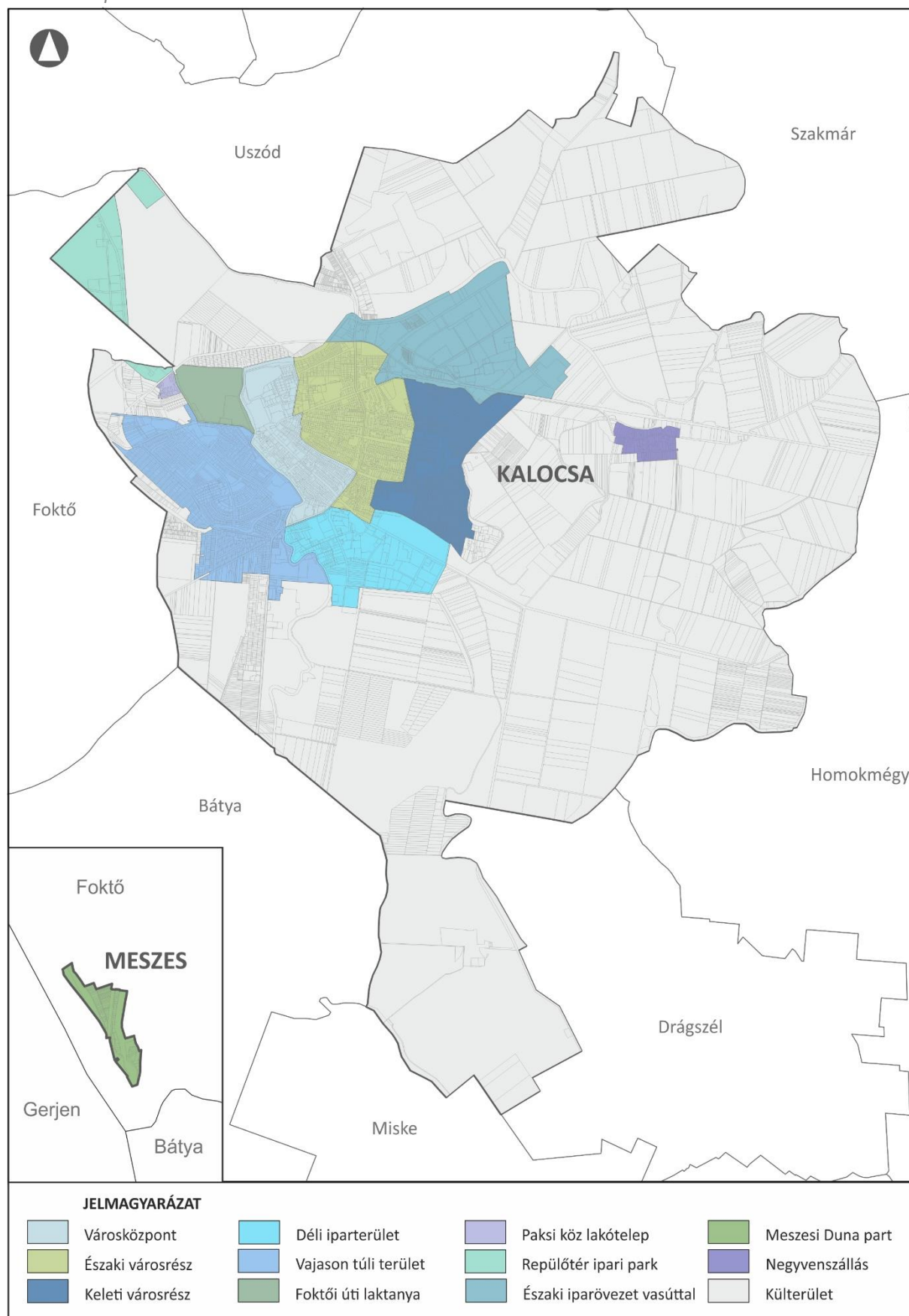
„Az egész több mint részeinek összege.” [A „komplex rendszer” fogalma]

A célhierarchiában szereplő tematikus célokkal egy szinten helyezkednek el a területi célok, melyek a stratégiai célok megvalósítását szolgáló, településrészekre lebontott célok. Az érintett településrész fejlesztésén keresztül közvetve befolyásolják a város egészét.

	Városközpont	Északi városrész	Keleti városrész	Déli iparterület	Vajason túli terület	Foktói úti laktanya	Paksi köz lakótelep	Repülőtér ipari park	Északi iparterület vasúttal	Meszesi Duna part	Negyvenszállás	Külterület
1. GAZDASÁG POTENCIÁL NÖVELÉSE												
1.1. Gazdasági ágazatok egyensúlyának megteremtése												
1.1.1. Közlekedés-földrajzi helyzet erősítése												
1.1.2. Termőhelyi adottságokra építő mezőgazdaság												
1.1.3. Iparterületek kihasználtságának realizálása												
1.1.4. Turizmus és szolgáltató szektor fejlesztése												
1.2. Helyi gazdaság erősítése												
1.2.1. Helyi sajátosságokra építő, vállalkozásbarát..												
1.2.2. Beruházásösztönző helyi adórendszer kidolgozása												
1.2.3. Virilistákkal való együttműködés												
1.2.4. Rövid ellátási lánc preferálása, őstermelői piac...												
1.3. Foglalkoztatás bővítése												
1.3.1. Vállalkozások betelepülésének támogatása												
1.3.2. Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése												
1.3.3. Eltérő képzettségi szintűek számára munkaalkalom...												
1.3.4. Értékteremtő közfoglalkoztatás tervezése												
1.4. Képzési piaci igényekhez igazítása												
1.4.1. Felsőfokú oktatás megtartása												
1.4.2. Középfokú oktatás, iskolaváros pozíció erősítése												
1.4.3. Helyi igényekhez igazodó szakképzés												
1.4.4. Képzett rétegek helyben maradásának támogatása												
2. ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA												
2.1. Demográfiai egyensúly megteremtése												
2.1.1. Népességszám stabilizálása												
2.1.2. Családbarát város kialakítása												
2.1.3. Idősek ellátásának fejlesztése												
2.1.4. Fiatalok helyben tartása, generációs együttélés...												
2.2. A lakosság egészségügyi állapotának javítása												
2.2.1. Egészségügyi intézményrendszer, kórház fejlesztése												
2.2.2. Megelőzésre összpontosító ellátórendszer kiépítése												
2.2.3. Sportolás, sportoláshoz kapcsolódó intézmények...												
2.2.4. Termál- és gyógyvíz kiemelt hasznosítása												
2.3. Arculatfejlesztés												
2.3.1. Települési hierarchiaszint megőrzése												
2.3.2. Vízi elemek (csatornák, Duna) hangsúlyos kezelése												
2.3.3. Épített és táji sajátosságok megőrzése, erősítése												
2.3.4. Hagyományok megőrzése, átörökítése												
2.4. Társadalmi befogadás, szociális biztonság és közbiztonság erősítése												
2.4.1. Következetes elvárások érvényesítése												
2.4.2. Szociális ellátás fejlesztése												
2.4.3. Fenntartható önkormányzati bérlakás-gazdálkodás												
2.4.4. Közbiztonság, közlekedés biztonság javítása												

	Városcsözpont	Északvárosrész	Keleti városrész	Déli iparterület	Vajason túli terület	Foktói úti lakanya	Paksi köz lakótelep	Repülőtér ipari park	Északvárosrész vasúttal	Meszesi Duna part	Negyvenházi lakás	Külterület
3. ÉPÍTETT KÖRNYEZET FEJLESZTÉSE												
3.1. Városcsözpontok kiegyensúlyozott fejlesztése												
3.1.1. Város- és városcsözpontok rekonstrukciója												
3.1.2. Barnamezős területek fejlesztésbe való bevonása												
3.1.3. Zöldfelületek, közösségi terek bővítése												
3.1.4. Szegregátumok helyzetének rendezése												
3.2. Intézményi infrastruktúra fejlesztése partnerek bevonásával												
3.2.1. Oktatási, kulturális infrastruktúra fejlesztése												
3.2.2. Egészségügyi infrastruktúra fejlesztése												
3.2.3. Szociális, sport és szabadidős infrastruktúra...												
3.2.4. Városcsözpontok fejlesztése												
3.3. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése												
3.3.1. Hídépítés, mint az autópályával való kapcsolat...												
3.3.2. Úthálózati, csomóponti fejlesztések												
3.3.3. Kerékpárút hálózat, kerékpáros infrastruktúra...												
3.3.4. Vízi, légi közlekedés elősegítése, fejlesztése												
3.4. Közmű infrastruktúra fejlesztése												
3.4.1. Vízbázis védelme												
3.4.2. Felszíni víz, felszíni vízfolyások városi szintű...												
3.4.3. Közmű hálózatok korszerűsítése												
3.4.4. Megújuló energia alkalmazása												
4. KLÍMATUDATOS LÉPÉSEK TÉTELE												
4.1. Kompakt város megteremtése												
4.1.1. Településszerkezeti rendszer felülvizsgálata												
4.1.2. Kijelölt, igénybe nem vett fejlesztési területek...												
4.1.3. Városcsözpontok elérhetőségeinek javítása...												
4.1.4. Tudatos erőforrás-gazdálkodás												
4.2. Zöldfelületek fejlesztése												
4.2.1. Mozaikos tájszerkezet elősegítése, védőerdősávok...												
4.2.2. Zöldfelületi rendszer minőségi javítása, fejlesztése												
4.2.3. Intézményterületek kertészeti fejlesztése												
4.2.4. Közterületi növényállományának megújítása...												
4.3. Energiatudatos változtatások												
4.3.1. Energiahatékonyság növelése												
4.3.2. Hulladékhasznosítás arányának növelése												
4.3.3. Megújuló energia-használat elterjesztése												
4.3.4. Környezetbarát közlekedési módok támogatása												
4.4. Környezetterhelés csökkentése												
4.4.1. Katasztrófavédelmi, ár- és belvíz védelmi biztonság...												
4.4.2. Levegő-, zaj-, rezgés- talaj- és vízterhelés...												
4.4.3. Vízfolyások ökológiai állapotának javítása												
4.4.4. Környezetterhelés elvek érvényesítése												

Kalocsa településrészei

Forrás: Szerző készítése

3. KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

3.1. A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

Kalocsán az Integrált Településfejlesztési Stratégia a Településfejlesztési Konceptiót megelőzve, de az Eljr. követelményeit betartva készült, ezért jelen fejezet Stratégiára vonatkozó részének kidolgozása nem releváns.

Az Étv. 2.§ 29. pontja az alábbi fogalom meghatározást adja:

„Településszerkezeti terv: a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a területfelhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó terv.”

Társadalmi adatok

- Népeségprognózis – a lakóterületi kínálat mennyiségének biztosításához
- Korosztályos adatok – az intézményi szükséglet megállapításához (oktatási, egészségügyi, szociális intézmények)
- Életminőség, jövedelmi viszonyok – parkolási szükséglet tervezéséhez
- Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok – rehabilitációt igénylő területek beazonosításához

Gazdasági adatok

- Gazdasági ágazatok megoszlása – iparterületek/mezőgazdasági területek arányának eldöntéséhez
- Turizmus adatai – szálláshely és vendéglátás helyigényének biztosításához
- Településüzemeltetés gyengeségei – telephelybővítés, temetőbővítés szükségességéhez

Környezeti adatok

- Védett természeti területek elhelyezkedése – fejlesztési korlátozások ismeretéhez
- Tájhasználat, tájhasználati konfliktusok – területfelhasználás tervezéséhez
- Zöldfelületi rendszer – közterületi zöldterületek felülvizsgálatához
- Területhasználat – területfelhasználás felülvizsgálatához
- Telekstruktúra – övezeti rendszer kijelöléséhez
- Önkormányzati vagyonkataszter – közterületi rendszer áttekintéséhez
- Művi értékek – védettségek és védőterületeik feltűntetéséhez, figyelembe vételéhez
- Közlekedési infrastruktúra – közlekedési hálózat áttekintéséhez, közlekedési módok igénybevételeinek biztosításához
- Közmű infrastruktúra – területigényes létesítmények kijelöléséhez, nyomvonalas infrastruktúra elemek közterületi elhelyezéséhez
- Környezetvédelmi terhelési adatok – elhelyezhető funkciók meghatározásához,
- Katasztrófavédelmi adatok – beépíthetőség eldöntéséhez, védelmi intézkedések területi rögzítéséhez
- Ásványi nyersanyaglelőhelyek – területfelhasználási korlátozás megismeréséhez

A felsorolt adatok a Településrendezési Eszközök készítőinek rendelkezésére áll, hiszen személyében a Településfejlesztési koncepció készítőjével azonos.

3.2. A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMEL ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

Kalocsa város igazgatási területére vonatkozó Településszerkezeti Tervének és Helyi Építési Szabályzatának felülvizsgálata elindult. A Véleményezési anyag kidolgozására a Konceptió jóváhagyását követően kerül sor. A terv követi a Konceptióban rögzített alapelveket, egymásra épülésük tehát biztosított.

A Településrendezési Eszközök a hatályos tervben rögzítettekhez képest az alábbi elemek tekintetében felülvizsgálatra kerülnek:

- Közlekedés-hálózat
- Területfelhasználás
- Övezeti rendszer
- Fejlesztési területek
- Helyi Építési Szabályzat

3.2.1. Műszaki infrastruktúra térbeli rendjének módosítási javaslata

Közlekedési infrastruktúra

- Tervezett Duna híd rávezető úthálózati nyomvonalának kijelölése
- Tervezett elkerülő út nyomvonalának áttekintése
- Gyűjtőút hálózat, közlekedési csomópontok felülvizsgálata
- Kerékpárutak kijelölése

Közmű infrastruktúra

- Ivóvízbázis védőterületének jelölése
- Vízművek jelölése
- Szennyvízelvezetés jelölése
- Csapadékvíz elvezetés jelölése
- Ár- és belvízrendezés jelölése
- Gázellátás jelölése
- Villamos energia ellátás jelölése
- Elektronikus hírközlés jelölése
- Megújuló energiaforrások jelölése

3.2.2. Javasolt településszerkezeti változtatások

- Közlekedés:
 - o Szerkezeti jelentőségű úthálózat felülvizsgálata
 - o Kerékpárutak kijelölése
 - o Parkolók jelölése
- Funkciók feltűntetése
- Településközpont területfelhasználásának módosítása
- Lakóterületi fejlesztés felülvizsgálata
- Gazdasági fejlesztés térbeli átrendezése
- Zöldterületek bővítése
- Mezővédő erdősávok hálózatának bővítése
- Erdőterületek üzemtervi besorolásnak való megfeleltetése
- Meglévő elemek feltűntetése
- Adatszolgáltatásként kapott elemek frissítése, feltűntetése
- Biológiai aktivitásérték szinten tartásához szükséges módosítások

3.3. AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELME ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

Kalocsa város számos örökségi elemmel rendelkezik. Műemlék, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet, régészeti lelőhely, helyi védett művi érték, történeti kert, nemzeti sírkertbe sorolt sírhelyek találhatók közigazgatási területén.

Kalocsa számára az örökségvédelem fontos terület, helyi értékei fenntartása kiemelt feladat. Kalocsa Önkormányzata a helyi értékek védelméről önálló önkormányzati rendeletet alkotott. Ebben védelem alá vette a területi és az egyedi értékeket, mint helyi védett épületek, védett utcaképi épületek, helyi védett szobrok, emlékművek, útmenti keresztek, értékvédelmi területek. Településrendezési eszközeinek 2004-ben készült, többször módosított anyaga feltárta a védelem alatt nem álló, helyi jelentőségű értékeket, melyeket értékkataszteri lapokon rögzített. A megváltozott jogszabályi környezettel összhangban készülő Településképi Arculati Kézikönyve és településképi rendelete biztosítja az értékek védelmét, a város arculati erősítését.

A közintézmények megújítása a művi értékvédelmi elvek érvényesítésének lehetőségét mutatja meg, a fenntartási költségek mérséklése mellett. A műemlékek különleges felújítási igényekkel lépnek föl. Tervezésüket ebben jártas szakemberekre kell bízni.

A város „zászlóshajó”-projektekkel kívánja a megújulási folyamatot elindítani. Több meghatározó épület arculati erősítése, felújítása környezetük felértékelését is előmozdíthatja. Az egymás közvetlen környezetében található épületek megújítása, illetve a kellő távolságra elszórt épületek rehabilitációja egyaránt a város egészének érdekét szolgálja. Mindkét esetben ugyanis nem pontszerűen, hanem felületszerűen terjed tovább az elindított folyamat, ami egyszerre nagy területen érezteti hatását.

További eszköz a közterületek minőségi átépítése, ezzel ösztönözve a közterülettel határos épületek megújulását. A tervezett projektek a felértékelődés és a vonzás kettőssége által kívánnak hatást gyakorolni a szomszédos épületállományra.

A felújítások tervezésénél a klímaturatosság elveit kell alkalmazni. Mind az energiahatékonyság, mind a megújuló energiaforrások felhasználása, mind a szélsőséges időjárási viszonyokat ellensúlyozó kialakítás – részben a viharok elleni védelem, részben a nyári napvédelem, részben a hirtelen lezúduló csapadék helyben tartása – szerepet kaphat az épületek tervezésénél, kivitelezésénél.

A felújítások megvalósítását követően az állagromlások elkerülése válik elsőrendű feladattá. A környezetszennyezés mérséklése – részben az alkalmazott tüzelőanyag megválasztásával, részben a közlekedési terhelések csökkentésével, mint például a forgalomcsillapítás, vagy a környezetbarát közlekedési módok támogatása – az épületek jó karban maradását szolgálja. A tervezett jövőkép egyik pillére éppen a rendelkezésre álló (köz)épület állomány jelenléte, amely a háttérét jelenti a betölteni kívánt szerepnek. Ezen épületek funkcionális használatba vétele, felújítása üzenetet hordoz a magántulajdonosoknak is: érdemes áldozni az épületek karbantartására, fejlesztésére, hiszen egy megújuló, élettel teli város elemeivé válik.

A Településfejlesztési Konceptióval párhuzamosan készülő Örökségvédelmi Hatástanulmány részletesen bemutatja a település épített, valamint helytörténeti jelentőségű értékeit, régészeti lelőhelyeit, műemlékeit, ezen kívül tartalmazza a helyi védelemre javasolt művi értékeket, illetve a településstruktúra bemutatását.

4. HA STRATÉGIA NEM KÉSZÜL, A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS AZOK NYOMONKÖVETÉSE

4.1. A KONCEPCIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZER

Noha Kalocsán az Integrált Településfejlesztési Stratégia a Településfejlesztési Konceptiót megelőzve, de az előírt tartalmi és formai elemek betartásával elkészült, felsorolásszerűen szerepeltetjük a megvalósítás eszköz- és intézményrendszerét. A Konceptió megvalósulásának nyomon követése a részcélok elérését szolgáló konkrét fejlesztések számával mérhető. A Konceptió célrendszerével koherens településrendezési eszközökre épülő fejlesztések megvalósulása az adott terület fejlesztési célok szerinti kihasználtságának, hasznosíthatóságának mértékével arányos.

Eszközrendszer

- Településrendezési Eszközök
- Településképi arculati kézikönyv
- Településrendezési szerződés
- Városmarketing tevékenység
- Helyi adópolitika

Intézményrendszer

- Polgármesteri Hivatal meglévő szervezeti egységei, illetve
- Megbízott, vagy önálló Projekt Szervezet

4.2. JAVASLAT A KONCEPCIÓ ÉS A VÁLTOZÁSOK NYOMON KÖVETÉSÉRE, A FELÜLVIZSGÁLAT RENDJÉRE

A Konceptió stratégiai céljainak teljesülését a részcélokon keresztül, az azokat nevesítő integrált fejlesztések révén ismerhetjük meg. Ellenőrzésükre tehát a részcélok teljesültségét kell megvizsgálni.

A Konceptió felülvizsgálatának rendjénél az Eljr. 3.§ (1) bekezdése az irányadó:

"Konceptiót, stratégiát és településrendezési eszközöket kell készíteni, ha

a) jogszabály előírja, vagy

b) a települési önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) a település társadalmi, gazdasági, illetve környezeti helyzetében bekövetkezett változások, vagy új településfejlesztési szándék miatt indokoltnak tartja."

Az Önkormányzat fenti jogszabályi helyet kívánja követni a Konceptió felülvizsgálata esetén.